MŪSŲ PASTOGĖ

Lithuanian Australian Weekly "Our Haven"

XXVI-ji metai

Registered for posting as a newspaper categotry B

15.12.1975 Nr. 49 (1402)

AUSTRALIJA RINKIMŲ ĮKARŠTY

Paskelbus generalinius rinkimus Australija ištisą mėnesį pasidarė politinių partijų kovos lauku. Nuolatinės propagandinės kalbos per T.V., radio, spaudą, įkyrūs partijų vienų kitoms užmetinėjimai ir kaltinimai, agitacinės kalbos susirinkimuose, - vis tai buvo pastangos papirkinėti Australijos piliečius balsuotojus paremti vieną ar kitą partiją. Tai yra trumpas laikotarpis, kada visa galia yra balsuotojų rankose, o partijų agitatoriai ir vadai stengiasi visokiom priemonėm tą galią išvilioti ir perimti savo žinion.

Australijoje yra dvi konkurentės partijos: Australijos Darbo Partija (ALP) ir liberalų bei krašto partijų koalicija. Prieš rinkimus valdžiusioji Darbo Partija, įvykus lapkričio 11 d. perversmui, krašte sukėlė tokias revoliucines nuotaikas, kad atrodė, jog darbiečiai neabejotinai laimės netgi su aiškia persvara, tačiau vykstant rinkiminei kampanijai iš abiejų pusių, revoliucinės nuotaikos atslūgo ir įvairių apklausinėjimų duomenimis būsimoji pergalė pakrypusi liberalų - krašto partijų koalicijos naudai. Paskutinę savaitę *prieš rinkimus šitas spėjimas* dar labiau pasitvirtino, kad net darbiečių vadas Mr. Whitlam savo kalbose jau nebuvo garantuotas užtikrinta pergale ir buvo galima įmatyti abejonės. Atkreiptinas dėmesys į propagandinėse kalbose vartojamą Mr. Whitlam terminologiją, labai giminingą mums girdėtai sovietinėje propagandoje terminologijai: fašistas Fraser, gresianti liberalų fašistinė diktatūra ir pan. Kokias išvadas galima iš to pasidaryti?

Gal mažiau gražbylystės, o daugiau realių faktų savo rinkiminėje kampanijoje kėlė liberalų - krašto partijų koalicija. Ji daugiau rėmėsi buvusios darbiečių vyriausybės klaidomis su labai santūriais pažadais atsimenant, kad esant tokiai ekonominei padėčiai bet kokiai vyriausybei išbristi ir kraštą išvesti nebus lengva ir ne per vieną dieną. Atrodo, kaip kad įvairūs spaudoje skelbti balsuotojų priešrinkiminiai apklausinėjimai rodo, Australijos piliečiai lengvai nepasiduoda propagandinės gražbylystės svaiguliui ir į reikalą žiūri daug realiau. Gruodžio 13 dienos rinkimai parodys rezultatus. Gaila, Mūsų Pastogė spausdinama dviem dienom prieš rinkimus, ir negalime čia pat rezultatų nei skelbti, nei atspėti.

BALTIEČIAI RINKIMUOSE

Australijos Baltų Tarybos vardu australų dienraščiuose "Sydney Morning Herald" ir "The Australian" pasirodė tokio turinio skelbimai, kurių išlaidoms padengti prisidėjo ir ALB Sydney Komitetas Lietuvos Bylai:

"Mes rėmėme Chifley ir Calwell, tačiau negalime remti Whitlamo, nes jis pripažino smurtą, primetantį nedemokratinį režimą Estijai, Latvijai ir Lietuvai, pažeidė Žmogaus Teisių Chartą, nusigręžė nuo Australijos Darbo Partijos (ALP) siekių - savivaldos, laisvės ir nepriklausomybės visiems.

Nesitaręs su parlamentu, ministerių kabinetu ar ALB Caucus jis sulaužė pažadus, duotus pabaltiečių bendruomenėms.

Savo veiksmais jis parėmė sovietų tvirtinimą, kad Pabaltijo kilmės įsipilietinę australai ir jų Australijoje gimę vaikai yra sovietų piliečiai pagal sovietų įstatymus.

Mes negalime balsuoti už Whitlamą. Ar jūs galite?"

pas. Australijos Baltų Taryba

Vaclovas Ratas Pievų paukštis
spalvota litografija

Rugsėjo 20 d. Vilniaus Dailės Institute buvo atidaryta dail. Vaclovo Rato, prieš beveik dvejus metus mirusio Sydnejuje, dailės paroda, kurioje buvo išstatyta apie 60 dailininko darbų. Iš jų iš Australijos dailininko valia buvo pasiųsta ir išstatyta 28 darbai. Paroda truko visą mėnesį ir buvo ypatingai gausiai lankoma. Ta proga buvo išleistas Vilniuje gražus katalogas su 17 dail. V. Rato kūrinių reprodukcijų.

V. Adamkus — patarėju prie JT

JAV Aplinkos apsaugos įstaiga praneša, kad Valdas V. Adamkus, Vidurio Vakarų regiono viceadministratorius paskirtas patarėju prie Jungtinių Tautų Pasaulinės sveikatos organizacijos — UN-WHO.

Valdas Adamkus

IŠ VISUR

Australijos latvių kultūros dienos kalėdiniame laikotarpy įvyks Brisbanėje. Paminėtina, kad latviai savo kultūros dienas ruošia kiekvienais metais vis naujoje vietoje.

***

Vak. Vokietija susitarė su Lenkija, kad iš Lenkijos bus leista emigruoti 120.00 vokiečių. Vak. Vokietija už tat Lenkijai suteiks 900 milijonų dolerių paskolą.

***

Pagal daugiakultūrinę programą Kanados vyriausybė paskyrė Kanados Lietuvių Bendruomenei 9.000 dolerių. Ši parama duota paremiant pirmąją Kanados lietuvių dainų ir tautinių šokių šventę.

***

Čekoslovakų Aleksandras Dubček, kuris sukūrė, būdamas Čekoslovakijos vyriausybės galva, vadinamą "Prahos pavasarį" (atleidęs komunistinės diktatūros varžtus) ir kuris buvo sovietų invazijos 1968 m. nusodintas, dabar gyvenąs jo paties žodžiais "kalėjime be grotų". Jis yra nuolat sekamas ir prie jo buto nuolat ginkluota policija. Jam draudžiama matytis su užsienio žurnalistais.

***

Dresdene, Rytų Vokietijoje VEB leidykla išleido stambią Gyčio Vaitkūno paruoštą M.K. Čiurlionio monografiją vokiškai su daugeliu spalvotų ir nespalvotų iliustracijų. Atrodo, šioji knyga Lietuvos knygynuose negaunama, bet jos paklausa labai didelė ir ją galima įsigyti tik per protekcijas arba mainais. Net ir pačioje leidykloje tos knygos negalima gauti, nes visus egzempliorius perėmusios sovietiškos agentūros. Sydnejuje šią knygą apie Čiurlionį galima užsisakyti per Currant Book Distributor, 425 Pitt st.

Nors žinovai šiame veikale mato ir daug trūkumų, tačiau vis tiek didelis laimėjimas, kad toks stambus veikalas apie Čiurlionį išleistas vokiškai.

***

"Amerikos grūdai Rusijoj? Ne, Ivanas apie tai nieko nežino", sako James Jacksonas, "Chic. Tribune" Maskvos korespondentas. Būtų visai tikslu, kad rusų tauta žinotų, jog jiems Amerika parduoda grūdus. Reikėtų jiems žinoti ir apie jų derliaus menkumą. Joks laikraštis ten dar neparašė apie Amerikos delegacijos lankymąsi ir derybas apie ilgalaikį grūdų pardavimą. Rusų darbininkams niekas nepriminė, kad jų broliai darbininkai Amerikos uostuose atsisakė krauti į Rusiją grūdus, nors pašiepiančių George Meany karikatūrų jų spaudoje ir buvo. Sovietų spaudoje visos žinios apie derlių yra geros, geros ir tada, kada jos yra blogos. Rusas paprastai atsako, kad jam neaišku, kaip gali būti blogai, kai visi kolchozai savo planus išpildo su viršum.

Tikrai taip yra, sako Jacksonas, pažiūrėjęs į jų spaudą. Pirmuose puslapiuose džiaugiamasi plano įvykdymu, bet niekada nepastebėsi perdžiūvusių laukų ar sulaužytų mašinų, ką mato po kraštą keliaujantys užsienio laikraštininkai.

Sovietų laikraščiai nėra nei žodžio užsiminę nei apie 1972 metų užpirkimus.

***

Lapkričio 23 d. žinomas kultūrininkas, žurnalistas ir pedagogas Stepas Vykintas - Povilavičius sulaukė 70 metų. Labai plačiai reiškėsi visuomeninėje ir politinėje veikloje. Jis gyvena Vak. Vokietijoje, kiek laiko dėstė Vasario 16 gimnazijoje.

Jaunimą palydint

Gruodžio 15 d. išlydime mūsų jaunimo atstovus į trečiąjį Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą Pietų Amerikoje. Tai įvykis, kuris nėra kasdieniškas mūsų gyvenime ir kuris labai daug mums visiems pasako.

Kad iš viso tokie jaunimo kongresai įvyksta, tai liudija mūsų visų išeivijoje tautinį gyvastingumą ir jaunimo tautinį sąmoningumą. Po trisdešimt metų gyvenimo už tėvynės ribų šitokie kongresai yra kaip kokie mūsų tautinės gyvybės barometrai, kurie teberodo giedrą ir nežada net ir ateityje niūresnių permainų. Atsimename pirmąjį Jaunimo Kongresą 1966 m., kurį iniciavo vyresnieji (pati Jaunimo Kongreso ideja buvo J.J. Bačiūno) ir galima sakyti tie patys vyresnieji jį pravedė. Antrasis Jaunimo Kongresas jau buvo jaunimo ir vyresniųjų bendro darbo rezultatas. Šis gi trečiasis yra, galima sakyti, vien tik jaunimo rankose: jaunimas organizuoja, jaunimas jį praveda, jaunimas ir neša pilna atsakomybę už paties kongreso sekmes ar nesekmes. O tai yra ypatingai reikšmingas faktas, kuris nutildo daugelį skeptikų, kad esą mūsų jaunimas praradęs savo tautinį identitetą, kad jam lietuvybė visai nerūpinti. Gyvenimo realybė tačiau liudija priešingai: mūsų jaunimas gimęs ir augęs už Lietuvos ribų, ne tik neatšąlęs tautiniams reikalams, bet netgi parodo akivaizdaus veržlumo.

Imkim kad ir Australijos lietuvių jaunimą. Čia, tiesa, tas jaunimas iš tikrųjų yra palaidas, neorganizuotas arba nesusiorganizavęs, bet jis yra aktyvus. Kasmet vykstančiose sporto šventėse jaunimo suplaukia iki keturių šimtų. Beveik kiekvienoje didesnėje kolonijoje veikia tautinių šokių rateliai, kitur net po kelis. Neišleistini iš akių ir skautai, per kurių gretas praeina visas lietuviškas jaunimas. Į Jaunimo kongresą iš Australijos vyksta virš 30 jaunuolių, tai yra žymiai daugiau negu vyko į pirmąjį ar antrąjį Jaunimo Kongresus. Ir šie jaunuoliai ar jaunuolės nėra nei jaunimo organizacijų, nei bendruomenės kaipo tokios atrinkti ar paskirti bei apmokėti, o iš tikro savanoriai, patys pasiryžę savais kaštais vykti ir dalyvauti, o drauge ir atstovauti Australijos lietuvių jaunimą Kongrese. Besiruošiant šiai išvykai visuomenė didelio dėmesio vykstantiems į Kongresą neskyrė, o priešingai, net jautėsi lyg ir ignoravimas. Paramos susilaukė tik iš vienos kitos organizacijos ir neskaitlingų pavienių asmenų. Tačiau šisai aboujumas pasiryžiusių vykti Kongresan neatbaidė. O tai pasako apie mūsų jaunimą daugiau ir iškalbingiau, negu bet kokios kalbos.

Ne vienas skeptikas prasitardavo, kad iš tų kongresų nesą jokios naudos: jaunimas vykstąs į kongresus ne lietuvybės tikslais, o tik pasilinksminti, kasdieniškai tariant "turėti gerą laiką". Iš tikro, jeigu vykstantiems terūpėtų tik pramogos ir "geras laikas", tai šito gero jie susirastų apsčiai bet kur ir gal dar įdomesnių vietų. Tačiau jie vyksta į Lietuvių Jaunimo Kongresą, kur laukia ne vien tik pramogos, bet ir tam tikri atsakingi darbai, įsipareigojimai.

Nekalbant apie tai, kiek kas prisidėjo, kad tokia graži ir reprezentinga jaunimo grupė išvyksta iš Australijos į Jaunimo Kongresą, mes visi turėtume pagristai jais didžiuotis, kad tokia palyginamai neskaitlinga bendruomenė o išleidžia tokią gausią jaunimo savanorių grupę. Iš tikrųjų šitie jaunuoliai kelia mūsų bendruomenės prestižą, ir už tai mes visi turėtumėm būti jiems dėkingi. Įsivaizduokime, jeigu nebūtų atsiradę šių savanorių, ar būtų kas reprezentavęs Australiją Jaunimo Kongrese, ypač turint prieš akis parodytą iš bendruomenės pusės šiame reikale organizaciją ir aktyvumą? Greičiausia niekas. O tada jau būtų vėl kitokia kalba.

Išvykstantiems linkime geriausios sėkmės! (v.k.)

ANTANUI BAUŽEI ATMINTI FONDUI AUKOJO

Sąrašas Nr. 3

1. L.J. Janavičiai	$ 20.00
2. E. Baltrimienė	$ 5.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame. Jei kas dar norėtų paaukoti, galėtų įteikti savo auką vienam iš komiteto narių.

Ta proga pranešame, kad iki lapkričio 1 d. surinkta $ 455.00. Pinigai padėti Sydnejaus Apylinkės Valdybos specialioj kasoj.

Komitetas

Pagerbdami a.a. Aloyzą PALIULĮ vietoj gėlių Valentina ir Balys Barkai paaukojo Australijos Lietuvių Muziejui - Archyvui Adelaidėje 10 dolerių.

ŽINIOS

Nuo sausio 1 d. Sovietų Sąjungoje bus įvesti nauji suvaržymai užsienio valiutai gauti. Iš svetima valiuta siunčiamų dovanų ar pašalpų bus atskaitoma 30% mokesčiams, o likusi suma išmokama rubliais. Taip pat bus panaikinti specialūs kuponai.

***

"National Geographic" žurnalas spalio numeryje aprašo lietuvaitę mokslininkę, Birutę Galdikaitę Brindamour, kuri su savo vyru Borneo saloje (Indonezijoje) stebi ir tyrinėja bezdžionių gyvenimą natūralioje aplinkoje. Jinai yra Kalifornijos universiteto antropologijos doktorantė savo mokslinėje ekspedicijoje remiama Amerikos mokslinių įstaigų finansais.

Lietuvių Dienoms Rengti Komiteto narį Igną A l e k n ą, su šeima, jo mylimam broliui

POVILUI ALEKNAI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame.

Lietuvių Dienoms Rengti Komitetas
Melbourne

Nuoširdžiai užjaučiam nenuilstamą Klubo talkininką ir buvusį Tarybos sekretorių mielą p. Igną A l e k n ą ir jo šeimą, kad taip staiga mirtis palaužė gyvybę jo broliui POVILUI.

Melbourno Lietuvių Namų Klubo
Taryba

A.A.
POVILUI ALEKNAI

mirus, jo sūnėną Algį Plūką, Dainos choro nuolatinį talkininką, liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame.

Choras "Daina"

A.A.
POVILUI ALEKNAI

mirus, savo vadovą Algį Plūką liūdesio valandoje giliai užjaučia

Okteto vyrai

A.A.
A. PALIULIUI

mirus, Česę Paliulienę ir dukrą Jūratę Naujalienę nuoširdžiai užjaučia

V.J. Ramanauskai
L.B. Stašioniai

Neužmirštamas Antanas Baužė

Kažkaip mūsuose įprasta, kad nusipelniusius asmenis - bendruomenininkus ar kultūrininkus mes pradedam nepaprastai gerbti tik jiems numirus.

Tačiau atrodo, kad Antano Baužės atveju su šia beveik taisykle kaip ir prasilenkta. Mes Antaną Baužę gerbėm ir jį mylėjom dar jam gyvam esant. Jis buvo mūsų bendruomenės garbės narys, o beveik visi laikėm jį pagarboje kaip didelį lietuvį veteraną.

Kada tik jis pasirodydavo mūsų tarpe - minėjimuose, sueigose, posėdžiuose, mes visi nudžiugdavome, nuotaikos pakildavo.

Aš žinau, kad pamatęs Antaną Baužę bet kokiame parengime, kur aš pats dalyvaudavau, visados norėdavau geriau padainuoti, padeklamuoti ar suvaidinti. Mano pastangos visados susilaukdavo padėkos. Turbūt nebuvo tokio atsitikimo, kad jis man už mano pasirodymus nebūtų asmeniškai padėkojęs ir taręs šiltą žodį.

"Žinai, mielas Rūteni, tos tavo davatkos Uršulės ir velnio Pinčiuko neužmiršiu kolgyvas. Na, ir prajuokinai mane su žmona" - kartą jis po mano sceninio pasirodymo "Keliaujantis vaidila" Melbourne prabilo velionis Antanas, atėjęs į užkulisius.

Žavėdamasis jo žmonos Onos dideliu ir reikšmingu darbu steigiant Lietuvių Sodybą Engadine, kartą paskambinau Antanui Baužei į namus, prašydamas ar jie man neparodytų *ir nepapasakotų daugiau apie sodybos steigimą* ir šio darbo tolimesnę eigą.

Velionis Antanas mane maloniai pakvietė pirmiausiai atvykti pas juos į namus ir tuo pačiu sakė nuveš mane į sodybą ir apie ją plačiau papasakos.

Atvykus pas Baužes man teko pagarbiai nustebti velionio nepaprasta tolerancija visiems tautiečiams ir jo nepaprastu domėjimusi lietuviška veikla.

"Va, kaip būtų gera, kad mes viens kito įsitikinimus gerbtumėm ir nesipyktumėm. O pasigirčyti tai net ir sveika, bet ko gi tuoj susipykti?" - gaspadoriškai porino man velionis Antanas.

Daug kalbėjome apie įvairiausius lietuviškus reikalus, ypatingai apie Mūsų Pastogę, kurios pažanga ir likimu jis nepaprastai sielojosi.

Vėliau nuvažiavus sodybon mes dar ilgai kalbėjom rūpimais klausimais. Aš daug klasinėjau apie pirmuosius lietuvių emigrantus Australijoje bei jų veiklą.

Šis mano ilgesnis susitikimas su Antanu Bauže ilgai liks mano atminty. Aš niekad nepamiršiu jo kuklių ir kartu didingų asmenybės bruožų. Antanas Baužė tikrai liks mums pavyzdžiu, ypatingai sugyvenimo problemose.

Jeigu manęs šiandien mėnesinis žurnalas "Reader's Digest" paprašytų parašyti jų kiekviename numery spausdinamą straipsnį "The most remarkable character I ever met", juo aš pasirinkčiau tiktai neseniai mirusį, garbingo amžiaus sulaukusį Antaną Baužę.

Aš su dedeliu entuziazmu pritariu Komitetui "Antano Baužės vardui įamžinti" paminklinės lentos įrengimu lietuvių namuose ir kuo nuoširdžiausiai pritariu ir patariu redaktoriui paruošti specialų Mūsų Pastogės numerį a.a. A. Baužei pagerbti.

Paulius Rūtenis

Ieškant individualumo šokyje

Sekant atsiliepimus, pasisakymus Rudolf Nureyevo, kitų išskirtinų baleto šokėjų, ryškėja kaip akcentuojama yra mokytojo reikšmė šokėjo darbe, jo talento vystymęsi. Pasirinkimas baleto mokyklos, mokytojo, dar pradedančio, besiformuojančio šokėjo gali nešti lemiamą vaidmenį. Mokytojo įžvalgi akis, aukšti reikalavimai, lengvas nurodantis žodis būtini ieškančiam savito stiliaus jau baigusiam baleto mokyklą scenos artistui. Neužtenka geros, be priekaištų technikos - išpildantis šokį turi savitai perkurti kiekviena rolę, duoti jai individualų atspalvį, nenusakoma, vitališkai svarbi ypatybė - personality? Didelės, erdvios salės - studijos, kur diena dienon disciplina ir sunkus fizinis darbas, reikalaująs didelės ištvermės, formuoja vis naujus baleto šokėjus, būsimus choreografus, iššaukia kūrybingumą. Studijų sienas dengią milžiniški veidrodžiai leidžia šokančiam sekti savo judesius, išlyginti klaidas. Yra du pagrindiniai metodai klasiškajam balete (angliškam pasauly): Royal Academy of Dancing ir Ceccetti. Šimtai esančių baleto mokyklų Australijoj to aukšto standarto nesiekia.

Iš nuolatinių baleto grupių besirandančių Australijoj, išskirtinos būtų: Australian Ballet ir Ballet Victoria, abi - Melbourne. Turintis visa eilę pirmaeilių šokėjų, gabius choreografus, puikius dekoratorius Australijos baletas neabejotinai pirmauja, bet paskutiniais metais ryškiai sužibėjo taip pat ir Ballet Victoria - grupė, vadovaujama Laurel Martyn ir Garth Welch (Associate Artistic Director). Šių metų sezone su pasisekimu šokę Sydney Operos rūmuose ir vėliau Melbourno National Theatre, gali girtis savo turtingu repertuaru populiaraus klasiško šokio: Giselle, Concerto Barocco, originaliais jaunų choreografų darbais: Images, Simple Symphony, Listen to the Music. Didelius naujumus ir inspiraciją visai grupei įnešęs baletmeisteris Jurgen Schneider, svečias iš užjūrio, kurio pastangomis iškviesti ir šoko šių metų pavasario sezone kartu su visa grupe pasaulinio garso šokėjai - Makarova ir Baryshnikovas. Jo pastangomis taip pat įvedamas rusų baleto mokyklos metodas. Ši nedidelė, bet nuolat auganti baleto grupė, turi visą eilę išskirtinų mokytojų. Tarp jų ir Janina Čunovas (klasiškojo baleto klasė). Tiksli ir elegantiškai gracinga, stilingai pravedanti klases, šokio pratybą. Netoli 30-ties grupės šokėjų, tarp jų ir principaliniai, kaip : Garth Welch (buvęs premiere danseur Austr. Balete), Karl Welander (šokęs Royal Ballet, Londone, Austr. Ballet comp., Diane Parrington, visus juos randame p. Čunovienės klasėje. Dirba ji ir su jaunesniais, pradedančiais šokėjais, dažnai kviečiama į kitų miestų baleto mokyklas. P. Čunovienės ilga baleto mokytojos patirtis, aukšto standarto mokymo metodas, Australijos baleto mokyklų labai vertinamas.

Piniginė parama iš valdžios, naujos modernios patalpos, užtikrina Ballet Victoria sėkmingą ateitį.

Susidomėjimas baletu nuolat auga, vykstantieji kasmetiniai festivaliai, kur pasirodo įvairaus stiliaus, modernaus šokio ir klasiško baleto grupės turi didžiausią pasisekimą Amerikoj. Šiais metais jau priskaitoma iki 15-kos milijonų baleto entuziastų (1965 m. - tik 1 mil.). Šokis, palydimas muzikos, spalvomis turtingų dekoracijų fone, pasaulio teatrų scenose vėl ir vėl iškyla ir vis naujose formose, vis naujuose varduose sužiba.

Aldona Veščiūnaitė

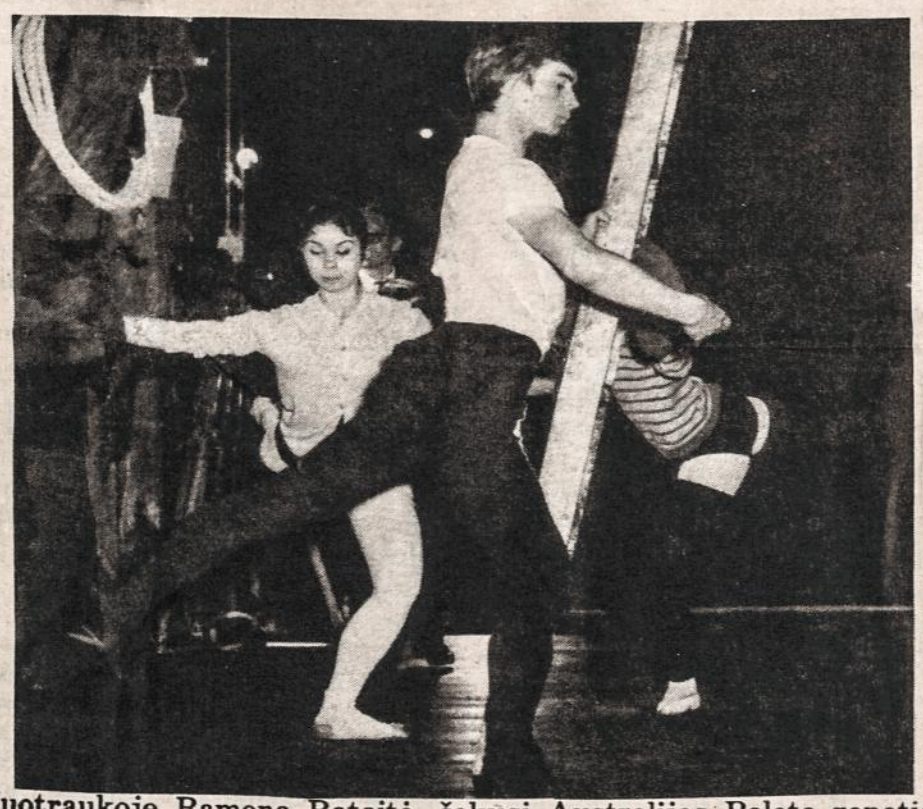

Nuotraukoje Ramona Rataitė, šokusi Australijos Balete repeticijos metu su pagarsėjusiu baleto šokėju R. Niurajevu.

M.K. Čiurlionis

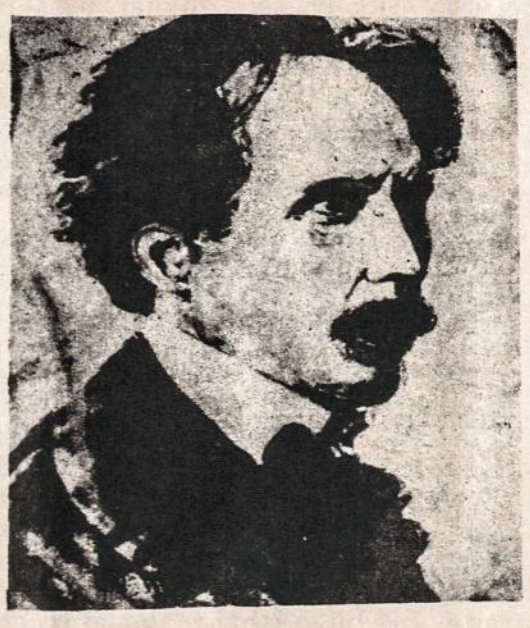

LIETUVA, TĖVYNĖ MŪSŲ

Iš Juozo Tallat-Kelpšos prisiminimų:

Čiurlionis pradėjo darbuotis su choru. Mes tada, be kitų dainų, keturiais balsais mokėmės himną "Lietuva, Tėvynė Mūsų". Čiurlionis, mokydamas chorą, reikalavo iš jo pianissimo ir ilgo kvėpavimo, visiškai neatsižvelgdamas, ar tai padaryti, ypač mėgėjų chorui, sunku, ar ne. Man iš turimos medžiagos atrodė, kad didelį pianissimo būtų sunku įvykdyti, todėl nenorėjau choro kankinti ir iš jo to reikalauti. Tačiau Čiurlionis pareikalavo, ir choras tą jo reikalavimą, mano manymu neįvykdomą, išpildė: davė tokį pianissimo, kokiu dar niekados nebuvo dainavęs.

Be to, toji vieta, kur dainuojama "... mūs žingsnius telydi. Tegul meilė Lietuvos...", kur jungiasi du kupletai, paprastai buvo dainuojama atsikvepiant po pirmojo sakinio, nes viską išdainuoti vienu atsikvėpimu, nors būtų muzikiniu atžvilgiu gražu, fiziškai beveik neįmanoma. Čiurlionis pareikalavo negalimo dalyko: abi šias eilutes sudainuoti vienu atsikvėpimu. Choras kankinos, nė vienas negalėjo sudainuoti taip, kaip jis reikalavo. Tada choristai pradėjo gudrauti. Kiekvienas ėmė kvapą, kur kas gali, bet nepastebimai, ne kartu, ir galų gale Čiurlionis pasiekė tą efektą, kurio norėjo.

Tada man pasirodė, kad juo daugiau iš choro reikalauji, juo tokį vedėją choristai daugiau gerbia ir, kad griežtai reikalaujant, visko galima pasiekti.

Moterų veikloj

PARĖMĖ JAUNIMĄ

Sydnejaus Liet. Mot. Soc. Globos Draugija, negalėdama Sydnejaus jaunimo paremti iš Draugijos kasos, suorganizavo tam reikalui valdybos narių dviejų fantų loteriją, kuri davė 80 dol. pelno. Prie jų prijungus p. Juozo Ramanausko 20 dol. auką jaunimui susidarė 100 dolerių ir jie buvo perduoti jaunimo Komiteto iždininkui. Draugija linki Jaunimo Kongresui geriausios sėkmės.

Loterija pravesta gruodžio 7 d. Lietuvių Klube laimingus bilietus ištraukiant p. G. Kasperaitienei: megsta skara atiteko p. V. Januškevičienei iš Lietuvių Sodybos, megsta suknelė p. Penkaitienei (tel. 709 7549).

Draugijos Valdyba

NAUJI LEIDINIAI

Edgars Dunsdorfs. THE BALTIC DILEMMA. Čia išdėstyta visa eiga, kaip buvusios darbiečių vyriausybės galva min. p-kas G. Whitlam išdavė Baltijos kraštus Sovietų Sąjungai. Veikalas paruoštas labai rūpestingai, pilnai dokumentuotas ir gražiai išleistas.

Jį galima gauti kreipiantis į
Baltic Council of Australia
P.O. Bix 128,
North Melbourne, Vic. 3051

Barbara Armonas. LEAVE YOUR TEARS IN MOSCOW. Tai plačiai pasklidusi Sibiro kankinės išgyvenimų knyga, kuri Amerikoje buvo išleista lietuviškai ir angliškai, tačiau visos amerikinės laidos išsibaigusios. Dabar ką tiktai išėjo iš spaudos nauja šios knygos laida Australijoje, kurią išleido ALB Komitetas Lietuvos Bylai Sydnejuje (Australian Citizen's Committee for Lithuanian Rights). Ši knyga atskleidžia mūsų tautiečių rusų okupacijoje persekiojimus, trėmimus ir išgyvenimus sovietinėse koncentracijos stovyklose. Knyga išleista dailiai fotostatiniu būdu su prasmingu ir estetišku A. Plūko viršeliu. 222 psl. Kaina $ 4.60 (su persiuntimu).

Kreiptis pas knygų platintojus arba tiesiog rašykite siųsdami užsakymus -

Australian Citizen's Committee for
Lithuanian Rights
P.O. Box 470
Strathfield, N.S.W. 2135

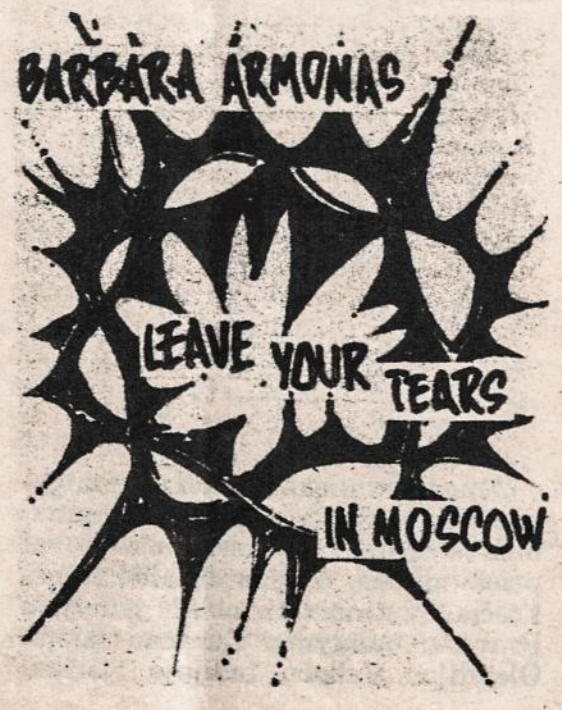

LITHUANUS. The Lithuanian quarterly, vol. 21, No. 2, 1975.

Šis Lituanus numeris paskirtas M.K. Čiurlionio 100 m. sukakčiai. Rašo: A. Rannit, J. Vaštokas, R. Viesulas ir kt. Žurnalas išeina keturis kartus per metus, prenumerata metams 8 dol., atskiras Nr. 2 dol. Adresas: Lituanus, 6621 S. Troy, Chicago, Ill. 60629, U.S.A.

Vilius Bražėnas. SĄMOKSLAS PRIEŠ ŽMONIJĄ. Informacinė apžvalga. Autorius svarsto subversyvines jėgas, kurios oficialiai politikoje nefigūruoja, tačiau jos smurto, šantažo, papirkinėjimo keliais kelia sąmyšį tautų ir valstybių tarpe. Veikalėlis gana įdomus ir vertas dėmesio. Išleido "Laisvosios Lietuvos" leidykla 1975 m. 109 psl.

ŠVENTINĖS DOVANOS
KNYGOMIS

Turite draugų australų bei kitataučių, kuriuos ketinate pasveikinti ir rūpinatės, ką padovanoti?

Dovanomis pasirinkite knygas, kurios drauge primins jiems ir mūsų tautos padėtį bei jos kryžiaus kelius.

"The Baltic States. 1940-1972." (Aust. recommended price $ 4.95. 120 pages.)

As the subtitle states, this book is a "Doucumentary Background and Survey of Developments presented to The European Security and Cooperation Conference". It is published by the Baltic Committee in Scandinavia

"The Tragedy of the Baltic States."

This is an 8-page publication revealing some facts concerning the series of forced deportations of Baltic peoples by the Russians, beginning on the 14th June 1941. Russian Colonization Policies are summarized in conjunction with statistics showing ethnic population decreases.

Both publications were made available by the H.E.L.L.P. Association (Help Estonian, Latvian, and Lithuanian Peoples Association), and can be purchased by sending a self - addressed envelope to : H.E.L.L.P. P.O. Box 272, Sandy Bay. Tas. 7005. with 60 c. postage. The first publication may be gotten free, while the second is also available from leading booksellers.

Kariuomenės šventė Melbourne

Lietuvos kariuomenės 57 metų atkūrimo sukakties minėjimas Melbourne įvyko lapkričio 30 d. Minėjimą suruošė LKVS Ramovės Melbourno skyrius. Minėjimas pradėtas iškilmingomis pamaldomis šv. Jono bažnyčioje, prie altoriaus abiejų pusių išsirikiavus organizacijų vėliavoms. Kun. Vaseris pasakė šventei pritaikytą gražų pamokslą, primindamas ir šiuos laikus kai mes visi privalome budėti dėl savo laisvės.

Po pamaldų ir ramovėnų rūpesčiu paruoštų pietų Lietuvių Namuose, Koncertų salėje prasidėjo minėjimo oficialioji dalis. Ramovėnų skyriaus pirmininkas V. Šalkūnas atidarė minėjimą įsakydamas įnešti vėliavas ir paprašydamas kun. Vaserį paskaityti invokaciją. Vėliavos įneštos ir išneštos palydint vaikų procesijai su uždegtom žvakutėm, kuri nužygiavo prie žuvusiems kariams paminklo, gretimoje koplyčioje ir ten padėjo gėlių vainiką.

Toliau pirm. Šalkūnas paskaitė LKVS Ramovės centro valdybos sveikinimo raštą ir naujai įstojusiems į ramovėnų eiles Gražiui, Mikštui ir Ragauskui prisegė prie atlapo ramovėnų ženkliukus. Tada pakvietė jaunąjį narį poetą Juozą Mikštą paskaityti savo paruoštą paskaitą "Lietuvos karys". Paskaita buvo labai įdomi ir tuo ypatinga, kad buvo perpinta paties paskaitininko sukurtais eilėraščiais.

Po pertraukos prasidėjo meninė dalis, kuriai vadovavo Dalia Antanaitienė, pradėdama šią dalį jausminga deklamacija R. Kisieliaus eilėraščiu Tėvynei. Tada pasirodo scenoje jauniausia aktorė - balerina Asta Vaičaitytė su savo šokiu Pirmas Pasimatymas. Po jos išėję du jauni dainininkai Arūnas ir Virginija Bruožiai sutartinu duetu padainuoja keletą dainelių, už kurias gauna daug katučių. Nors jie ne pirmą kartą pasirodo, bet publikos visada šiltai priimami.

Jaunieji tautiniai šokėjai - Gintaras, vadovaujami taip pat jaunos Veros Sidabraitės mikliai pašoko keturius šokius: Kalvelį, Žiogelius Šustą ir Malūną. Malonu konstatuoti, kad jaunieji šokėjai jau suranda vadovų ir iš savo tarpo (V. Sidabraitė su pagelba J. Sadausko) sugebėjo tinkamai paruošti šokėjus, net keturiems šokiams.

Jaunoji pianistė Zita Prašmutaitė taip pat tinkamai pasirodė prie rojalio su gan ilgu J. Haydeno kūriniu - Sonata in D. Jaunųjų Dainininkių grupė Dainava, nors tik ketvertukas šį kartą tikrai labai gražia sutartine padainavo Stoviu aš parimus, Palik tik dainą man, Bašinsko ir Laukiu tavęs ateinant, Raudonikio ir dar virš programos - Išėjo mergelė. Dainavo B. Prašmutaitė, Araitė, Šaulytė ir akompanavo Z. Prašmutaitė. Jos buvo labai maloniai ir šiltai publikos sutiktos.

Mūsų neperseniai virtęs solistu bosas J. Rubas labai efektingai padainavo Šimkaus Tamsioj naktelėj ir A. Bražinsko Dainą Vilniui. Jam akompanavo vėl Z. Prašmutaitė. Dar priedu išėjęs poetas J. Mikštas temperamentingai paskaitė savo eilėraštį Senam kareiviui ir po to atskubėjęs iš kito koncerto Alb. Čelnos vadovaujamas vyrų choras užbaigai padainavo tris dainas: Kur tas kelelis, T. Makačino, Sapnų pilis, Graužinio ir Į kovą, Račiūno. Akompanavo D. Levickienė.

Garsėjanti dainininkių grupė "Dainava" Melbourne: iš kairės Birutė Prašmutaitė, Zita Prašmutaitė, Araitė ir Šaulytė.

Nuotrauka N. Butkūno

Programa, kaip matome, gan plati ir įvairi. Didelę dalį jos atliko mūsų gabieji jaunuoliai-lės, tai ir ramovėnai nepašykštėjo jiems atsilyginti: vykstantiems į jaunimo kongresą paskyrė visą pietų pelną, dalį baliaus pelno - sudarant šimtinę ir be to pasižymėjusioms ramovėno Prašmuto dukroms kišenpinigių po $ 25.00 Dalį to pelno sudarė ir mūsų duosnių ponių - Dainutienės, Bikulčienės ir Verbylienės padovanoti tortai pietums. Tebūna ačiū jiems/joms visiems.

N. Butkūnas

SYDNEY

PADĖKA.

Nuoširdžiai dėkojame visiems prisidėjusiems darbu, aukomis ir programos išpildymu prie lapkričio 23 d. Kariuomenės Šventės minėjimo Sydney: kun. P. Butkui už pamaldas, gražų pamokslą ir invokaciją minėjime; "Dainos" Chorui ir jo dirigentei Z. Belkutei už giesmes pamaldose ir puikiai išpildytas dainas minėjime; ats.pulk. V. Šliogeriui už turiningą paskaitą; panelei Vaičiurgytei už programos pravedimą.

Dėl ilgo sąrašo negalėdami išvardinti pavardėmis visų mūsų mielų rėmėjų ir talkininkų širdingai dėkojame visiems aukojusiems vertingus fantus loterijai ir maisto produktus bufetui.

Didelis ačiū mieloms bufeto talkininkėms ir talkininkams, prisidėjusiems darbu prie pobūvio paruošimo ir visiems skaitlingai apsilankusiems minėjime. Širdingai ačiū!

L.K.V.S. "Ramovės" Sydney
Skyriaus Valdyba

VISUR VISAIP

BALTIEJI RŪMAI

Skaitydami spaudą kartais užtinkame pavadinimų, kurių tikroji reikšmė ne visiems aiški.

BALTIEJI RŪMAI

Skaitome, pavyzdžiui, Baltųjų Rūmų kalbėtojas pareiškė... Baltieji Rūmai ar Namai ginčijasi su Kongresu ar Senatu dėl kokio nors įstatymo turinio.

Aišku, kad tie baltieji rūmai ar namai tėra negyvas pastatas ir negali kalbėti. Gi tuose Baltuosiuose Rūmuose gyvena Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas, taigi terminą reikia suprasti, kad kalba, reiškia nuomonę ar ginčijasi JAV prezidentas ar jo įgaliotas kalbėtojas. Gi Baltieji Rūmai ar Namai (White House) yra JAV prezidentų rezidencija Washingtone, D.C. jau daugelį metų.

J. Adams buvo pirmasis JAV prezidentas, 1800 m. įsikūręs Baltuosiuose Rūmuose. 1814 m. anglai uždegė B.R., ir tada buvo išdegęs visas vidus. Baltieji Rūmai 1817 m. buvo atstatyti, iš lauko baltai nudažyti - iš čia ir vardas.

Baltieji Rūmai yra 16 akrų (apie 6 hektarų) ploto aikštėje tarp valsybinės išdinės ir buv. valstybės departamento rūmų. Pagrindinis pastatas keturių aukštų. Baltieji Rūmai turi 107 kambarius, 40 koridorių, 4 keltuvus, 19 maudyklių ir apie 250 tarnautojų, o gal dabar ir daugiau.

V. Šliogeris

Pagal 1960 m. sovietinę statistiką Sovietų Sąjungoje už Lietuvos ribų gyveno 158.000 lietuvių. Ar į tą skaičių įeina ištremtieji, kaliniai ir kariuomenėn pašauktieji, davinių neduodama.

Melburniškis architektas J. Žalkauskas paruošė vertingą studiją apie Lietuvos baletą šio baleto 50 metų sukakčiai paminėti. Veikalas tikrai vertas dėmesio ir tiktų žurnalui arba išleisti atskiru leidiniu.

***

Dr. A. Ivinskis, dėstąs psichologiją Newcastle universitete, imasi iniciatyvos apjungti lietuvius psichologus arba artimus šiai sričiai specialistus sėkmingesnei lietuviškai ir profesinei veiklai. Apie tai skaitysime Mūsų Pastogėje.

VASARIO 16 GIMNAZIJA naujuosius mokslo metus pradėjo rugsėjo 8 d. trispalvės iškėlimu Romuvos sodyboje, mokinių ir mokytojų sugiedotu Tautos himnu. Gimnazijos salėje evangeliją apie pamokslą nuo kalno skaitė ir komentavo evangelikų dijakonas Fr. Skėrys. Atitinkamą žodį tarė ir katalikų kapelionas kun. J. Dėdinas, primindamas trigubą tos dienos reikšmę — mokslo metų pradžią, Tautos šventę, Švč. Marijos gimtadienį. Tautos šventės tema kalbėjo gimnazijos direktorius V. Natkevičius, M.A. Gimnazija pernai turėjo 70 moksleivių, o šiemet jų tėra apie 60. Tikimasi, kad jų skaičius padidės mokslo metų eigoje.

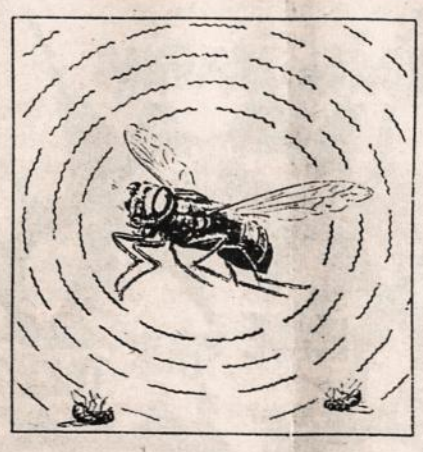

Amerikos mokslininkai sėkmingai panaudojo gama spindulius, gaunamus iš radioaktyvaus kobalto kovai prieš muses, kurios fatališkai užkrečia mirtinais kirminais galvijus. Pravesti bandymai Curacao saloje, Olandijos Vakarų Indijoje visiškai išnaikino tas kenksmingas muses. Planuojama šitą kovą plėsti ir kitose vietose.

Sydney Lietuvių Klube

PROGRAMOS SEKMADIENIAIS:

Sausio 4 d.
DUO ANGELOS
Pagarsėję šokėjai - akrobatai
Sausio 11 d.
ZIGGY ZAPATA
Garsus meksikietis gitaristas
Sausio 18 d.
JENNY HARRIS
Pakartotinai Liet. Klube garsi grojikė balalaika
Sausio 25 d.
ROSS & ROBYN
akordeonistai dainininkai antrą kartą Klube
Vasario 1 d.
JOHN & MARIANNE
grakštūs šokėjai vėl žavės žiūrovus

FILMAI LIETUVIŲ KLUBE

Gruodžio 17 d. "The Raid on Rommel". Dramtinis filmas iš karo veiksmų Šiaurės Afrikoje su R. Burton.

Gruodžio 30 d., antradienį, "A Town of Glass". Neužmirštama romantinė komedija suaugusiems.

Sausio 14 d., trečiadienį, "Song of Norway" - muzikalinis filmas iš E. Grieg gyvenimo. Vienas iš geriausių metų pastatymų.

Sausio 28 d., trečiadienį, "Burch Cassidy and the Sundance Kid".

Visi seansai pradedami 8 val. vak.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDAS–MŪSŲ VISŲ REIKALAS

A.V. BALSYS A.L. FONDO ĮGALIOTINIS CANBERROJE.

Buvusiam A.L. Fondo įgaliotiniui Pranui Martišiui mirus, ilgesnį laiką Fondas Canberroje įgaliotinio neturėjo. Vietos apylinkės valdybos paprašytas A.L. Fondo įgaliotiniu Canberrai ir A.C.T. sutiko būti žinomas visuomenės veikėjas A.V. Balsys. A.L. Fondo valdyba pranešdama canberriškiams lietuviams apie šį paskyrimą, dėkoja p. Balsiui už sutikimą būti Fondo įgaliotiniu ir linki jam sekmės šiose pareigose. Pono A.V. Balsio adresas: - 22 Fergusson cr. Deakin, A.C.T. 2600.

A.L. Fondo Valdyba

Geelongiškių aukos

Geelongo lietuviai, pagerbdami netikėtai mirusį a.a. Vidą Čerekavičių, vietoj gėlių ir vainikų prie naujai supilto kapo per p. A. Jomantą aukojo Australijos Lietuvių Fondui: po 10 dol. - A.E. Jomantai (jun.), V. Paškevičius, P. Saldukas; po 5 dol. - p.p. Liūdintis, M.E. Matulioniai, A. Volkovickas; po 2 dol. - p.p. Karpuškienė, J. Normantas, V. Povilaitis, Vaičekauskienė, A. Žvirblis.

Australijos Liet. Fondo Valdyba nuoširdžiai dėkoja už sudėtas aukas, kurios stiprina Fondą. Taip pat dėkojame aukų surinkėjui p. A. Jomantui.

A.L.F. Valdyba

PARAMA JAUNIMUI

MINISTERIO PARAMA JAUNIMO KONGRESUI

Kartais spaudoje nusiskundžiama (Sydnejus!), kad lietuviškoji visuomenė nėra pakankamai duosni III-jo Kongreso jaunimo atstovams. Atseit, neparemia stipriau finansiškai, neparodo didesnio susidomėjimo jais. Įdomu, ar pirmieji du jaunimo kongresai, kurie jau praeitis, buvo bent kiek stipriau visuomenės remiami?

Kalbant apie Melbourną (Victoria), galima ir pasigirti, kad Kongresantai susilaukė iš visuomenės tikrai nemaža paramos. (Apyskaita dar nesuvesta, bet tikimasi, kad bendra suma sudarys apie 4.000 dolerių). Aišku, visuomenė nelinkusi lengva ranka pinigą švaistyti: ji laukia įsipareigojimo ir iš pačių kongresantų, ypač po kongresinėje veikloje! Antai, kad ir Viktorijos vyriausybės ministeris Hon. Brian Dixon (Minister for Youth, Sport and Recreation), paskyręs 300 dolerių kongreso reikalams. Ministeris norėtų iš kongresantų išgirsti apie tai, ką jie kongrese nuveikė, t.y. apie Kongreso atsiekimus, o sugrįžus - ir apie tolimesnės veiklos planus. Gal ministerio parama tėra vienkartinė, bet kad ji nebūtų pirmoji ir paskutinė - daug priklausys nuo pačių Kongresantų!

Ministerio parama kongresantams išrūpinta Vytauto Juškos ir Balio Stankūnavičiaus pastangomis.

Prie aprašymo, kaip reklaminis priedas, duodama ministerio nuotrauka ir laiškas.

Informacinė Taryba

Viktorijos ministeris jaunimo, sporto ir pramogų reikalams Hon. Brian Dixon

Mr. V. Juska,
Vice-President for Youth,
Lithuanian Federal Executive,
26 Mulga Street,
ALTONA, VIC. 3018.

Dear Mr. Juska,

With reference to your letter of 16th September, 1975, I am pleased to advise you that the Minister for Youth, Sport and Recreation, the Honorable Brian Dixon, M.P., has approved of an allocation of $ 300 from the Youth Fund to the Lithuanian Youth Association.

The allocation has been approved towards the expenses of the Victorian component of the Australian delegation attending the Third International Lithuanian Youth Congress in South America from 20th December 1975 to 10th January 1976.

I regret that the very heavy demand on the Youth Fund for the development of facilities and services for youth throughout the State precludes a more substantial allocation being made available.

Payment of the grant will be made to the Lithuanian Youth Association on receipt of a completed and signed claim form, and the appropriate forms are enclosed for your assistance.

The Minister would be grateful of a general report on the proceedings of the Congress, its achievements and any follow-up action to be taken, when the dlegation returns from South America.

Yours faithfully,

for B.A. KEDDIE,
Director - General

Agr. V. Tiškaus netekus

Prieš keletą keletą dienų pasiekė mus žinia iš pavergtos Lietuvos, kad spalio 31 d. Šiaulėnuose (Radviliškio rajonas) širdies smūgio ištiktas mirė diplomuotas agronomas Vladas Tiškus.

Nepriklausomos Lietuvos laikais agr. Tiškus vaidino žymų vaidmenį žemės ūkio srityje. Daugumai jis buvo žinomas kaipo vyriausias jaunųjų ūkininkų ratelių vadovas. Toji kaimo jaunimo organizacija agr. Tiškui vadovaujant išplito po visą kraštą, daugiausia prie pradžios mokyklų, ir turėjo didelės įtakos į jaunosios ūkininkų kartos formavimą. 1938 metais agr. Tiškus buvo paskirtas Žemės Ūkio Departamento direktorium Liko ir toliau vadovauti jauniesiems ūkininkams. Bolševikams okupavus Lietuvą agr. Tiškus buvo iš visų pareigų atleistas. Kiek vėliau ir jaunųjų ūkininkų rateliai buvo uždaryti. Jau per pirmąją areštų bangą - 1940 m. liepos 11 d. jis, kartu su daugeliu kitų žymių Lietuvos vyrų, buvo suimtas. Pradžioje buvo kalinamas Kauno kalėjime, vėliau perkeliamas į 9-tą Fortą, o iš ten, prieš pat vokiečių -- rusų karą, išgabentas į Sibirą. Atlikęs bausmę Sibiro vergų stovyklose be teisės grįžti į Lietuvą, buvo priskirtas dirbti prie geologinės ekspedicijos šiaurinėje Sibiro srityje, kur klimatinės sąlygos yra itin žiaurios. Pagaliau, 1967 m. t.y. po 26 metų kalinimo ir tremties, Šiaulėnuose gyvenančiai agr. Tiškaus tetai pavyko išrūpinti jam leidimą sugrįžti į Lietuvą. Ir čia apsigyvenęs ramybės neturėjo. Karts nuo karto buvo verčiamas atiduoti duoklę lietuviškiems bolševikinės propagandos vadovams. Ne vienas skaitėme straipsnius su agr. V. Tiškaus parašu Gimtajam Krašte ar Valstiečių Laikraštyje. Tie straipsniai pirmoje vietoje buvo skiriami Vakaruose gyvenantiems lietuviams. Ar agr. Tiškus pats tuos straipsnius rašydavo pagal jam duotas instrukcijas, ar tik pasirašydavo ten kur jam buvo liepiama, šiandien mes nežinom. Tačiau tie, kurie agr. Tiškų pažinojo ir kuriem teko su juo dirbti, neturi mažiausios abejonės, kad tai nebuvo laisvo žmogaus laisva valia reiškiamos mintys. Kas galėtų patikėti, kad žmogus, kuris nepriklausomos Lietuvos metais tiek daug sielos, darbo bei profesinio sugebėjimo atidavė laisvos Lietuvos laisvam ūkininkui, dabar, po 26 metų katorgos, pradėtų nei iš šio, nei iš to niekinti praeitį ir į padanges kelti okupuotos Lietuvos "laimingą ir pažangų" kolūkiečių gyvenimą. Agronomo Tiškaus nueitas vargo kelias atskleidžia visu nuogumu žmogaus tragišką būseną bolševikinėj sistemoj. Tik mirtis jį galutinai išlaisvina nuo fizinio ar dvasinio išprievertavimo.

Agr. Tiškus savo kilme žemaitis, iš Betygalos valsčiaus, gimęs 1906 m. gruodžio 5 d. Mokėsi Dotnuvos Žemės Ūkio Technikume, jį baigęs studijas tęsė Žemės Ūkio Akademijoj. Studentaudamas aktyviai reiškėsi kultūrinėse ir ideologinėse studentų organizacijose. Priklausė studentų tautininkų korp. "Jaunoji Lietuva", kelis metus iš eilės tai korporacijai pirmininkavo. Vėlesniais metais įsijungė į Tautininkų Sąjungą ir buvo išrinktas į tos organizacijos vyriausią valdybą. Daug rašinėjo žemės ūkio spaudoje, keletą metų redagavo Jaunąjį Ūkininką - Ūkininko Patarėjo priedą, skiriamą kaimo jaunimui. Atskira knyga išleido studiją apie jaunųjų ūkininkų judėjimą svetur ir Lietuvoje.

Sužinoję apie agr. Vlado Tiškaus mirtį, jo vardą su liūdesiu ir pagarba paminės visi, kuriems teko jį arčiau pažinti. (jm)

PARAMA MŪSŲ PASTOGEI

AUKOJO "MŪSŲ PASTOGEI"

V. Ivaškevičius Vic.	$	5.00
S. Tamašauskas Vic.	$	2.50
V. Valaitis W.A.	$	2.50
A. Jakštas NSW	$	5.00
A. Brunkas NSW	$	1.00
V. Simniškis NSW	$	2.00
DJMRS NSW	$	2.00
K. Simonas NSW	$	5.00
V. Lakickas Vic.	$	1.00
J. Černiauskas NSW	$	7.00
B. Liūga NSW	$	2.50
J. Jablonskis ACT	$	2.50
E. Eskirtienė VIC	$	2.00
J. Paškevičius TAS	$	5.00
Latrobe Valley Seniūnija VIC	$	30.00
V. Rimka NSW	$	4.50
J. Lubickas VIC	$	5.00
A. Vilkinas QLD	$	2.00
A. Giniūnas NSW	$	1.00
J. Sirutis NSW	$	1.65
L. Vasiliūnas S.A.	$	5.00
Petras Baltutis VIC	$	2.50
A. Grikepelis VIC	$	2.50
J. Grybas VIC	$	4.50
V. Bakaitis NSW	$	2.50
R. Kacerauskas VIC	$	2.00
P. Grinius NSW	$	5.00
A. Gaidelis VIC	$	5.00
V. Narušienė NSW	$	10.00
J. Šimboras NSW	$	5.00
K. Sturaitis NSW	$	5.00
K. Bartaška VIC	$	1.00
E. Svirklienė NSW	$	15.00
G. Antanėlis NSW	$	5.00
V. Deikus NSW	$	4.00
M.C. NSW	$	20.00
J. Gailius VIC	$	10.00
J. Jarinkevičius VIC	$	10.00
A. Bajoras VIC	$	8.00
A. Čelna VIC	$	5.00
J. Beinoravičius S.A.	$	5.00
B. Šidlauskas NSW	$	10.00
J. Donela S.A.	$	10.00
J. Sakalas W.A.	$	2.00
G. Kaminskas ACT	$	5.00
J. Kalnėnas VIC	$	5.00
V. Januškevičienė NSW	$	2.50
St. Jablonskas S.A.	$	5.00
J. Kušleika NSW	$	5.00
ADELAIDĖS LIETUVIAI per p. V. Dumčių:		
T.V. Dumčiai S.A.	$	20.00
P. Lukošiūnas S.A.	$	20.00
A. Levickis S.A.	$	20.00
I. Taunys S.A.	$	20.00
L.K.V.S. Ramovė S.A.	$	20.00
V.N. Ratkevičiai S.A.	$	10.00
P. Bielskis S.A.	$	10.00
C.J. Zamoiskis S.A.	$	10.00
E.S. Dainiai S.A.	$	10.00
G.B. Straukai S.A.	$	10.00
K. Pocius S.A.	$	10.00
M. Pocius S.A.	$	10.00
Adelaidės L.N.Sp. Kioskas S.A.	$	10.00
J. Česna S.A.	$	5.00
B. Nemeika S.A.	$	5.00
J. Kutkienė S.A.	$	2.00
J. Pyragius S.A.	$	2.00
A. Maželis S.A.	$	1.00

Visiems aukotojams, taip pat aukojusiems "Mūsų Pastogei" vietoj gėlių mūsų mirusiųjų atminimui, dėkojame.

"M.P" Administracija.

Spaudoje

TEISINGA NUOMONĖ

Tėviškės Aidų gruodžio 2 d. numery paskelbtas pasikalbėjimas su Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos pirmininku p. V. Laukaičiu, kur buvo užkliudytas ir abiejų savaitraščių sujungimo klausimas. Į tai gerb. pirmininkas atsako:

"Dabartiniu metu apie tai nėra jokio reikalo kalbėti, nes abu laikraščiai puikiai atlieka jiems paskirtą uždavinį. Tiek kultūriniai, tiek ekonominiai, abu gali pilnai rasti vietos kiekvienoje lietuviškoje šeimoje... Konkurencija buvo ir bus sveikas pažymys. Abiejų laikraščių egzistencija mūsų neskaldo, bet kaip tik priduoda bendruomenei sveiką lygsvarą. Mes kaip tik turėtume didžiuotis, pajėgdami išlaikyti du taip stiprius savaitraščius".

MŪSŲ PASTOGĖS

PLATINTOJAI

Pranešame, kad "Mūsų Pastogės" platintojai ir įgaliotiniai yra šie:

Canberra - V.Balsys, 22 Ferguson Cres., Deakin, A.C.T. 2600.

Melbourne - N.Butkūnas, 82 Parkmore Rd. Eastmoor, 3165

Ignas Alekna, c/o Talka, Lietuvių Namuose 50 Errol St., Nth Melb.

Geelong - J.Gailius, 281 Pakington St., Newtown, 3220

Melbourne - B.Vingrys, 42 Baker Ave., Kew East, 3102

Adelaide - E.Reisonienė, Liet. Namai, 6 Eastry St.Norwood, 5067

Adelaide - A.Kubilius, Liet. Kat. Centras, Third Ave. St. Peters 5069

Brisbane - J.Miškinis, 97 Amy St. Hawthorne 4171

Sydney - J.Ramanauskas, Liet. Klubas, 16-18 East Terrace, Bankstown, 2200

Alf. Šernas, 115 Janet St., Merewether, N.S.W. 2291

Šie platintojai turi pilnus įgaliojimus, priima prenumeratas, aukas, išduoda pakvitavimus. Visais Mūsų Pastogės prenumeratos reikalais kreipkitės į minėtus asmenis ir mielai jums padės.

"M.P."Administracija

LAIKAS SUSITVARKYTI

Metų pabaiga jau čia pat, ir atkreipiame malonų skaitytojų dėmesį, kad pats laikas susitvarkyti su Mūsų Pastogės prenumerata: jeigu neatsilyginta už praėjusius metus, prašome nedelsiant atsilyginti ir prenumeratą pratęsti kitiems metams. Galima siųsti tiesiog Mūsų Pastogės administracijai (Box 4558, G.P.O. Sydney 2001) arba kreiptis į artimiausią Mūsų Pastogės platintoją.

Daug sužinosi skaitydamas Mūsų Pastogę!

Namie ir svetur

PRANEŠIMAS

Pranešame, kad, III-jo Jaunimo Kongreso atstovams paremti ruošta loterija buvo traukta lapkričio 16 d. Melb. Lietuvių Namuose.

Bilietų atkarpos patikrintos Melb. Liet. Bendr. Apylinkės Revizijos Komisijos prieš traukimą ir pats loterijos traukimas vyko Revizijos Komisijos priežiūroje.

Loterijos bilietų parduota viso 1794.

Melbourne su Geelongu parduota 1542 bilietai. Sydney - 100 bilietų, Adelaide - 132 bilietų, Canberra - 20 bilietų.

Laimingus bilietus ištraukti buvo pakviestas p. Vytautas Juška, Krašto Valdybos narys Jaunimo Reikalams.

Pirma premija - spalvuota televizija. Laimėjo bilietas numeris 1124, Esquire Motors, 3-5 Gordon St., Elsternwick.

Antra premija - Digital clock radio. Laimėjo bilietas numeris 324. B. Stewart c/o Jamison Inn + c/o N.K. Pilka, Canberra.

Trečia premija - Digital clock. Laimėjo bilietas numeris 681. p. A. Jomantas, 135 Anakie Rd., Bell Park, Geelong.

Pirmos premijos bilieto pardavėja gavo digital laikrodį. Tai panelė A. Kirass, estaitė, išpardavusi 53 bilietus estų bendruomenėje.

Daugiausia pardavęs bilietų gavo dovaną juodą-baltą televiziją. Tas laimingas pardavėjas, išpardavęs 220 bilietų mažoje Geelongo apylinkėje, buvo Kęstas Jomantas.

ALJS Melb. Koordinacinis Komitetas ir jaunimo atstovai nuoširdžiai dėkoja už tokį didelį mūsų atstovų parėmimą perkant loterijos bilietus. Tuo pačiu dėkojame ir visiems šios loterijos bilietų platintojams už tokią didelę talką platinant bilietus.

ALJS Melb. Koordinacinis Komitetas

PADĖKA

Trečiojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso atstovai Melbourne, norėdami surinkti daugiau pinigų atstovų kelionės išlaidoms padengti, šiais metais suruošė du balius, davė trejus pietus Melb. Lietuvių Klube ir paruošė lapkričio 21 d. vestuves. Pietus ruošė atstovų mamos, padedant patiems atstovams ir kitoms ponioms. Vestuves ruošė ir talkininkavo šios ponios: H. Statkuvienė, A. Reimerienė, Steponavičienė, Al. Baltrukonienė, Venckuvienė, Bakaitienė, Bikulčienė, S. Arienė ir M. Prašmutienė.

Pyragus aukojo vestuvėms: p.p. Bikulčienė, Al. Baltrukonienė, S. Arienė.

Joms visoms mūsų visų nuoširdus ačiū.

Melb. Kongreso atstovai.

***

Skaitome, kad Sydnejaus teatras Atžala sausio 11 d. ruošia Lietuvių Klube V. Alanto trijų veiksmų komedijos premjerą. Abejotina, ar parinktas laikas patogus, kadangi dar daugelis nebus grįžę iš atostogų, tačiau gautas užtikrinimas iš Atžalos vadovybės, kad veikalas bus pakartotas vėliau.

***

PADĖKA

Dėkoju visiems, kurie, man nesant, dalyvavo mano tėvo a.a. Jono P y r a g i a u s laidotuvėse, jį pagerbė maldomis ir gėlėmis, tarė atsisveikinimo žodį. Ypatinga padėka kun. A. Spurgiui už atliktas apeigas.

Nuliūdę duktė su šeima ir giminės

Gruodžio 5 d. Sydnejaus Liet. Klube liberalų partijos Blaxland elektorato atstovai turėjo savo koktail party norėdami arčiau susipažinti su lietuviais ir pasiinformuoti apie artėjančius rinkimus. Gaila, šioji party buvo pergreit suorganizuota, ir lietuvių tedalyvavo vos keli.

***

Pertho lietuviams Naujų Metų sutikimą organizuoja tautinių šokių grupė Šatrija Leederville salėje. Įėjimas 5 dol., pensininkams 3 dol. Užkandžiai ir gėrimai bus gaunami vietoje.

***

Metų sąvartoje prof. A. Kabaila moksliniais tikslais ilgesniam laikui išvyksta į Japoniją. Išvyksta su ponia ir ketina išbūti užsieny apie metus laiko.

SKELBIMAS

Melbourno Lietuvių Klubui reikalingas pilnalaikis vedėjas. Turi nusimanyti atskaitomybės ir sandėlio reikaluose. Atlyginimas pagal susitarimą. Pareiškimus paduoti raštu iki 1976 m. sausio 23 d. Siųsti šiuo adresu: Melb. Lithuanian Club, 44-50 Errol St., North Melbourne, Vic. 3051.

Dr. Aleksandras Gilandas, dėstąs psichologiją James Cook Universitete Townsville (Qlnd), pradėjo naują mokslinį darbą tema "psichologinė žmonių reakcija įvairių kultūrų ir religijų įtakoje". Rinkdamas šiai tezei medžiagą jaunasis daktaras išvyksta trims mėnesiams į Indiją, kur tyrinės indų introversinės kultūros pasekas žmonėse įvairiais kritiškais psichologiniais momentais.

Sydnejaus Lietuvių Klubas savo nariams ruošia įspūdingas

Bendras Kūčias

Norį Kūčiose dalyvauti registruojasi iki gruodžio 21 dienos įmokėdami mokestį, kuris yra:

dirbantiesiems	**$ 4.00**
pensininkams ir moksleiviams	**$ 2.00**

Taip pat Klube organizuojamas grandiozinis

Naujų Metų Sutikimas

Įėjimas su vakariene $ 10.00 asmeniui

Norį dalyvauti prašomi registruotis grupėmis, iš anksto užsisakyti stalus ir išsipirkti bilietus, bet ne vėliau kaip iki gruodžio 28 dienos. Įsidėmėkite: vietų skaičius ribotas.

Užsakymai telefonu nepriimami.

Su Hobarto lietuviais

Melbourno Liet. Parapijos Choras, vad. Petro Morkūno, davė du koncertus Hobarto lietuviams ir visiems jų draugams.

Pirmasis liaudies ir harmonizuotų lietuvių dainų koncertas vyko šeštadienio vakarą prisirinkus pilnutėliai salei žmonių. Pasirinktos dainos nuotaikingos ir jų išpildymas, sodrus solisto J. Rubo balsas hobartiškiams labai patiko. Smagus pasilinksminimas po koncerto - šokiai iki ankstyvųjų gaidžių dar daugiau suartino svečius su vietiniais.

Sekmadienį melburniškiai giedojo bažnyčioje lietuviškose pamaldose, kurias laikė neseniai Hobertan atvykęs kun. V. Valodka. Po pamaldų choras davė antrąjį koncertą - religinių giesmių. Šios rūšies koncertas Hobarte buvo pirmą kartą; iš viso religinės giesmės hobartiškiams būdavo mažai girdėtos, gal tik tiems, kurie kartais išvažiuodavo į dainų šventę ar meno dienas. Svečiai nepagailėjo savo balsų ir tikrai sužavėjo susirinkusius. Jau buvome ir užmiršę, kad bažnyčioje irgi galima klausytis muzikos.

Nėra jokios abejonės, kad šis savaitgalis liks ilgai Hobarto lietuvių atminty, o p. Morkūnas ir šaunus jo choras visada tasmaniečių širdyse. Dėkingi šeimininkai džiaugėsi svečių dainininkų draugyste kukliose vaišėse tuoj po koncerto, ir gaila, kad toks mielas susitikimas truko labai trumpai - melburniškiai jau tą patį vakarą pakilo kelionei namo.

Nors svečiams iš Melbourno ši išvyka buvo trumpa, pareikalavusi gal ir nemažai išlaidų, gal ir kiek nuobodi, nes sekmadienį visą dieną lijo, bet vietos lietuviams buvo maloniausia šventė, pasididžiavimas prieš draugus ir pažįstamus australus. Pirmą kartą koncerto salėje sukiojosi tiek daug šaunių moteriškių tautiniuose rūbuose. Ne vienam dilktelėjo širdį išdidus jausmas - matai, kokie mes lietuviai solidarūs, draugiški ir dosnūs, nes visa melburniškių dovana tik už padėką, už kuklų ačiū.

***

Hobartiškiams buvo taip pat malonu susipažinti ir su Australijos lietuvių B-nės Krašto Valdybos pirmininku p. A. Šimkum, kuris pasinaudodamas lietuvišku susibūrimu atvyko su choristais, kad pasikalbėtų su apylinkės valdyba, pasižiūrėtų, kaip čia lietuviai gyvena, kaip veikia. Vietos lietuviškai bendruomenei buvo smagu pasijusti svarbiais ir pastebėtais. Pirmininkas A. Šimkus pasidalino naujienomis su hobartiškiais ir susipažino taip pat su Hobarto pabaltiečių komitetu HELLP (Help Estonian, Latvian & Lithuanian Peoples) organizacijos nariais. Manau, kad minčių pasikeitimas bus labai naudingas ir Hobarto pabaltiečiams, ir Australijos lietuviams ateities darbe dėl mūsų tautos gerovės.

***

Paskutiniųjų savaičių politiniai įvykiai Australijoj kutena mūsų viltis, kad metų darbas, protestai, demonstracijos nenueis veltui ir gal bus vaisingi. Tai tik paskatinimas ir toliau dirbti, kol mūsų tautai, mūsų tėvynei padaryta skriauda nebus atitaisyta, kol Rusijos kolonialistai neišsikraustys iš Pabaltijo žemių. Tik nepalikime darbo pusiau užbaigto. Politikų pažadai turi būti išpildyti.

***

Palietus politinį gyvenimą reikia paminėti Hobarto visuomenės susirinkimą - diskusijas, kurias suorganizavo HELLP vieną penktadienio vakarą. Susirinkimas nebuvo labai skaitlingas - esame turėję daug skaitlingesnių, tačiau buvo svarbus ir naudingas. Svarbiausiu kalbėtoju buvo Tasmanijos profesinių sąjungų tarybos sekretorius Brian Harradine, įtakingas ir stiprus asmuo Tasmanijos politinėje arenoje. Jis jau pernai, kai G. Whitlam gėdingai išdavė Pabaltįjį, atsistojo viešai ir drąsiai mūsų pusėje. Būdamas nepermaldaujamas komunizmo priešas Harradine nepraleido progos kalbėti mūsų reikalais, ginčytis, reikalauti teisingumo mūsų byloje. Be abejo, tokia laikysena iššaukė ir daug priešų darbiečių partijoje ir kairiųjų unijų tarpe ir prieita prie to, kad Harradine buvo suspenduotas iš darbiečių (Labor) partijos. Gal tai išeis ir įgerą, nes jis dabar, susidarus tokioms aplinkybėms kandidatuoja į senatą rinkimuose ir turi galimybę būti išrinktu. Ko gero turėsime nuoširdų draugą Australijos senate.

A. Kantvilas

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS

FUNERALS OF DISTINCTION PTY. LTD.
17 RAILWAY PDE.

FAIRFIELD, N.S.W.

TEL. 72 5408. Veikia 24 valandas per parą.

Kalėdinės dovanos

Tik per Angliją, greičiau, pigiau, geriau. Siūlome labai aukštos kokybės dovanų siuntinį, kuris bus naudingas kiekvienai šeimai Lietuvoje.

KALĖDINIS 1975.

3 metrai puiki vilnonė angliška medžiaga eilutei, 2,75 m. stora crimplene medžiaga meteriškam kostiumėliui, arba moteriškam paltui, vyriški nailoniniai marškinai, arba bliuskutė; vyriškas arba moteriškas labai geras megztinis, 1 vilnonė gėlėta skarelė, 2 gėlėtos nailoninės skarelės, 2 poros vyriškų arba moteriškų vilnonių, arba nailoninių kojinių, 1.80 m. crimplene medžiaga suknelei, arba 1 sv. vilnonių mezgimui siūlų, 1 sv. šokoladinių saldainių dėžė, 20 angliškų cigarečių.

Kaina su įskaičiuotu muitu ir visomis persiuntimo išlaidomis. $ 130.00

Paruošiame specialius maisto produktų siuntinius. Kaina su muitu ir persiuntimo išlaidomis. $ 35.00

Tam, kas pageidauja pats sudaryti siuntinį, siūlome šiuos dalykus:

3 m. labai gera angliška kostiuminė medžiaga	**$ 34.00**
Stora su ornamentais crimplene medžiaga 1 m.	**$ 5.50**
Crimplene medžiaga suknelėms 1 m.	**$ 5.00**
Nailoninis kailis moteriškam paltui	**$ 27.00**
Dirbtinis mink moteriškam paltui	**$ 42.00**
Vilnonė žieminiam paltui medžiaga	**$ 30.00**
Vilnonė gėlėta skarelė	**$ 5.00**
Komplektas moteriškų nailoninių apatinių	**$ 8.00**
Įvairių spalvų perukai	**$ 24.00**
Nailoniniai marškinai	**$ 8.00**
Vilnoniai arba Acryleno nertiniai	**$ 13.50**
Šitos kainos yra su įskaičiuotu sovietiniu muitu. Reikia dadėti tik persiuntimo išlaidas	**$ 13.00**

Priimame užsakymus: auto mašinų, motociklų, dviračių, televizijos aparatų, šaldytuvų ir kt. Persiunčiame pinigus dėl tokių prekių, kurias negalima iš čia pasiųsti.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą arba kitas šalis.

Baltic Stores Ltd.

(Z. Juras)

421 Hackney Rd., London, E.2, England.

Tel. 01-739 8734 arba 01-460 2592.

Kiekvieno siuntinio pristatymas garantuotas.

LAIŠKAI REDAKCIJAI

HELSINKIO DEKLARACIJA IR MES

Keista, Helsinkio deklaracijos reikalu mūsų tarpe mažiau susijaudinimo ir dėmesio, negu pernai Whitlamo pripažinimu Pabaltijo Sov. Sąjungai, nors Australijos vyriausybės aktas Lietuvos bylai mažiau turėjo reikšmės pasaulio politikoje. Mat, Australijos politinis svoris pasaulyje labai mažas. Mes "dideli" čia Australijoje, bet labai "mažiukai" bet kurioje pasaulio valstybių konferencijoje. Net tasai Australijos vyriausybės aktas Pabaltijo reikalu Australijai pakenkė: Australijos užsienių reik. ministeris Willessee nebuvo išrinktas Jungtinių Tautų prezidentu, nes Australija pasirodžiusi šališka.

Helsinkio konferencijos deklaraciją pasirašė net 35 valstybės, jų tarpe JAV prezidentas ir Vatikano atstovas. Deklaracijoj esminis dalykas, kad tos visos valstybės pripažino dabartines Europos valstybių sienas neliečiamomis, taigi, pripažino ir Lietuvos įjungimą į Sov. Sąjungą užskaitant Lietuvą Sov. S-gos dalimi. Spaudoje tebuvo paminėtas tik vienas Prancūzijos prezidentas, pasisakęs pavergtų tautų naudai pasisakydamas už prieškarines jų sienas, bet ne už dabartines. Spaudoje neteko užtikti, ką pasakė Vatikano atstovas. Neteko spaudoje skaityti, kodėl Vatikanas, nedalyvavęs antrajame kare, buvo pakviestas į konferenciją ir pasirašė deklaraciją. Matyt, Vatikanas turėjo kokių tai išskaičiavimų, kurių siekiant paaukota ir Lietuva.

O reikėtų Helsinkio konferencijos klausimą mūsų spaudoje kiek daugiau panagrinėti ir tautiečius supažindinti, ką ji reiškia ir kokios jos galimos pasekmės mums ir Lietuvai. Turime visi suprasti, kokią svarią ir ilgalaikę reikšmę ši deklaracija turės Lietuvos likimui. Sov. Sąjungos spauda Helsinkio deklaraciją atvaizduoja, lyg tai būtų antrojo pasaulinio karo taikos konferencijos sutarties pakaitalas, lyg savos rūšies buvęs 1815 m. garsusis Vienos kongresas.

Mėgstame rašyti ir kalbėti apie krikščioniškąją moralę pabrėžiant, kad ji visiems privaloma. Deja, gyvenime krikščioniškoji moralė tėra tik svajonė, retas kas gyvenime jos laikosi.

Istorija ir Helsinkio deklaracijos turinys rodo, kad krikščioniškos moralės principai yra tuščia propaganda. Tos moralės nesilaikė nei 34 valstybių galvos, nei Vatikano atstovas.

"Tėv. Aidų" Nr. 40 vedamojo autorius P.D. siūlo: "(1) š.m. A.L. Katalikų Federacijos suvažiavimui paruošti lietuvių katalikų vardu prašymą popiežiui Pauliui VI-jam, kad popiežius rastų būdų užstoti persekiojamus Lietuvos katalikus ir (2) prašyti, kad popiežius visame pasaulyje paskelbtų Lietuvos Dieną pristatant Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką. Sako "neprašysi - negausi. Tad prašykime".

Manau, keldamas šį siūlymą autorius nebuvo įsiskaitęs į Helsinkio deklaracijos turinį. Ten pasakyta:

"...visos tautos visada turi teisę visiškos laisvės sąlygomis kada ir kaip jos nori savo vidaus ir užsienio politinį statusą užsieniui nesikišant ir savo nuožiūra įgyvendinti savo politinį, ekonominį, socialinį ir kultūrinį vystymąsi".

Iš to aišku, kad tai duoda Sov. S-gai pilną laisvę tvarkytis visose srityse. Taip pat deklaracijoj pasakyta: "Dalyvaujančios valstybės (reiškia, ir Vatikanas, V.Š.) vengs bet kurio kišimosi, tiesioginio ar netiesioginio, individualaus ar kolektyvinio į vidaus arba užsienio reikalus, priklausančius kitos dalyvaujančios valstybės vidaus kompetencijai nepriklausomai nuo jų savitarpio santykių..." Tai reiškia, popiežius negali jokiu būdu kištis į Sov. S-gos vidaus, o tuo pačiu ir ten katalikų bažnyčios reikalus. Su tuo sutiko ir popiežius, leisdamas tokią deklaraciją pasirašyti savo įgaliotiniui. Tad ir Tėv. Aidų minėto vedamojo abu siūlymai atkrinta, nes bus atmesti su pagrindu. Ar nebūtų tiksliau Vatikanui siųsti ne tokius vergiškus prašymus, o protestus?

V. Šliogeris

IR KAD BŪTŲ AIŠKIAU...

Mūsų Pastogės Nr. 46 tilpo perspausdintas iš "Laisvosios Lietuvos" sydnejiškio V.K. Vilkaičio rašinėlis "Aišku, kad neaišku". Čia jis išvadina Mūsų Pastogės redaktorių "kontraversiniu", siūlo M.P. redakcijai persispausdinti specialių autorių straipsnius iš Laisvosios Lietuvos.

Mano išmanymu, pagal Krašto Valdybos susitarimą su redaktorium, jis redaguoja laikraštį pasirinkdamas ar paruošdamas medžiagą savo nuožiūra stengiantis neapsilenkti su ALB Krašto Valdybos ir lietuvių bendruomenės tikslais.

Jūsų, p. Vilkaiti, pasisakymas aukščiau minėtame laikrašty, kad Mūsų Pastogė turėtų būti Australijos lietuvių bendruomenės laikraštis, o ne "vienamanių kairiarankių", yra dar jūsų atminty užsilikusios dulkės, sukeltos prieš penketą metų. Jeigu tokių dulkių dar ir būtų, visuomet geriau jas dulkinti savame kieme, o ne svetimuose kiemuose užjūry. Tarp Krašto Valdybos, Administracinės Komisijos ir redaktoriaus santykiai yra nuoširdūs ir aiškūs ir mes siekiame, kas Mūsų Pastogės skaitytojams ir bendruomenei būtų naudingiausia.

Valerionas Bitinas

Jau išėjo iš spaudos Prano Naujokaičio paruošta Lietuvių literatūros istorija II tomas, apimąs laikotarpį nuo 1907 iki 1928 m. Tiražas 10.000. Kaina 10 dol.

Prieš metus to paties autoriaus išėjusi "Lietuvių literatūros istorijos" I-ji dalis susilaukė gana pagrįstos kritikos. Tikimasi, kad autorius atkreipė į tai dėmesį ir veikalo antrą dalį paruošė rūpestingiau.

SPORTAS

SPORTAS GEELONGE

VARPO VIEŠNAGĖ GEELONGE

Lapkričio 15 d. Geelonge viešėjo Melbourno Varpo krepšininkai ir golfininkai.

Pirmos krepšinio rungtynės įvyko tarp Geelongo Vyties ir Vilko vyrų. Vytis pradėjo greitą žaidimą ir per kelias minutes vedė net 9:2. Tada Vilkas susigriebė ir pirmas puslaikis baigėsi 21:21.

Antro puslaikio pradžioje Vyties vyrai pasispaudė ir net buvo 5 taškais į priekį, bet Vilko žaidėjai taip lengvai pasiduoti nenorėjo ir vesdami apgalvotą žaidimą ne tik kad rezultatą išlygino, bet vienu metu net vedė 3 taškais. Paskutinės 5 minutės buvo sėkmingos geelongiškiams: jie taškas po taško Vilką prisivijo ir rungtynes laimėjo 46:41 rezultatu.

Vyties taškai: A. Renkauskas 24, J. Obeliūnas 6, B. Seeley 5, S. Karpuška 5, E. Kardas 4, P. Šutas 2.

Vilko taškai: G. Brazdžionis 14, V. Brazdžionis 12, A. Petraitis 6, V. Roussiyan 6, M. Katilius 3.

VARPAS — VYTIS 61:55

Varpo vyrai atsilygino už Vilką ir rungtynes laimėjo. Varpo taškai: R. Leknius 16, A. Milvydas 13, Ragauskas 13, Vaitkus 11, Verbyla 6, Mačiulaitis 2.

Vyties taškai: J. Obeliūnas 10, E. Kardas 10, A. Renkauskas 10, S. Karpuška 9, B. Seeley 8, P. Obeliūnas 4, P. Bindokas 2, G. Kymantas 2.

Vyties berniukai žemiau 18 m. laimėjo prieš Varpo berniukus 37:31.

Vyties taškai: P. Šutas 16, D. Šutas 11, K. Jomantas 6, E. Urbanavičius 2, R. Kardas 2.

Varpo taškai: Baltutis 10, Vaitkus 9, Soho 6, Barila 6.

* * *

Po maždaug lygaus žaidimo moterų krepšinio rungtynėse laimėjo Varpas.

Varpo taškai: Tamošiūnaitė 15, Skimbiriauskaitė 10, Pikelytė 4, Vyšniauskaitė 2.

Vyties taškai: J. Standfield 9, K. Adomaitytė 6, L. Kardaitė 4, A. Jančiauskaitė 5, A. Mačiulytė 2.

* * *

Berniukai žemiau 12 m.
VARPAS — VYTIS 91:14

Čia Varpas pasirodė perdaug stiprus ir vos vos neįkrėtė šimtinės.

Varpo taškai: E. Ragauskas 30, P. Steel 22, A. Vaitiekūnas 19, R. Liubinas 12, D. Sadauskas 6, J. Kelbys 2.

Vyties taškai: A. Bindokas 10, M. Neugebauer 4.

* * *

Mergaitės žemiau 14 m.
VARPAS — VYTIS 44:12

Pirmą puslaikį Geelongo mergaitės dar šiaip taip laikėsi, bet antram visai pasimetė. Varpo taškai: L. Steel 12, K. Soha 11, J. Soha 11, Bertašiūtė 8, Muceniekaitė 2.

Vyties taškai: R. Šutaitė 8, L. Zenk 2, J. Williams 2.

Po žaidynių Geelongo Liet. Namuose įvyko iešminė, kurioje dalyvavo apie pusantro šimto sportininkų ir svečių. Iešminės metu Vyties pirmininkas p. V. Bindokas įteikė taures geriausiems klubo žaidėjams: A. Renkauskui, A. Jančiauskaitei, Petrui Manikauskui, A. Bindokui, M. Neugebauer, R. Šutaitei (visi krepšininkai). Taip pat įteikta taurė tinklinio žaidėjui G. Kymantui ir moterų N. Wolf.

Taip pat įteikta puokštė gėlių Varpo pirmininkei I. Kviecinskienei, o Varpo sekretoriui R. Ragauskui, kuris tą dieną laimėjo golfą, įteikta butelis šampano.

Vyties Valdyba dėkoja klubo rėmėjui ir geram virėjui Pranui Vaičekauskui, kuris vienas aptarnavo ir išmaitino tokią minią.

Geelongo Vyties Klubo Valdyba

Lietuviai Melbourne

Bendruomenės Šventė

Lapkričio 29 d. Melbouno Apylinkės Bendruomenė atšventė nors ir paveluotai veiklos 25 m. sukaktį.

Minėjimo Aktas buvo Lietuvių Namų koncertų salėje. Minėjimas pradėtas pagerbiant mirusius mūsų apylinkės narius. Invokaciją sukalbėjo kun. Pranas Vaseris.

Pagrindines kalbas pasakė buvęs pirmasis apyl. pirm. K. Mieldažys, dabartinis apyl. pirm. Alb. Pocius ir Krašto V-bos pirm. A. Šimkus.

Sveikino žodžiu: Adelaidės apyl. pirm. ponia Mikužienė, Albury apyl. pirm. S. Valys, Latrobe seniūnė ponia Koženiauskienė, Lietuvių Namų Tarybos pirm. Ant. Ramanauskas, karių Ramovės pirm. Vyt. Šalkūnas, Liet. Evangelikų Tarybos atstovė p. Alisa Baltrukonienė ir Sporto Klubo Varpo pirm. p. Irena Kviecinskienė.

Meninėje dalyje savo kūrybos skaitė p. B. Zabiela ir poetas Juozas Mikštas. Po minėjimo buvo vaišės, kurias gražiai paruošė ponia Anita Matukevičienė su dukra ir anūkais.

Minėjimas ir vaišės praėjo labai gražiai ir tvarkingai, bet gaila nebuvo gausingas. Greičiausia dėl mažos reklamos ir informacijos mūsų spaudoje. Atrodo, kad ir pačios valdybos vicepirm. pamiršo ateiti į savo minėjimą. Taip pat negalima suprasti ir tų, kurie neatėjo dėl pakvietimų formos, kuri, jų nuomone, buvo jiems netinkama. Galėjo tarti žodį, būtume pasiuntę kitą. Tik tas neklysta, kas nedirba. Mums dirbant pasitaiko visaip.

PAS GUBERNATORIŲ

Lapkričio 25 d. Viktorijos Valstijos Gubernatorius ir Lady Winneke turėjo gubernatūros rūmuose priešKalėdinį priėmimą įvairių australų organizacijų vadovams ir akademikams.

Šiais metais Viktorijos vyriausybei pasiūlius buvo pakviesti čekų, latvių ir lietuvių Melbourno bendruomenių pirmininkai su poniom įvertinant, kad "lietuviai ir latviai pasireiškė kaip geri Australijos piliečiai nors ir stipriai kovodami už savo senųjų tėvynių teises, bet kultūringoje formoje ir Australijos įstatymų ribose."

Priėmime dalyvavo apie 150 žmonių ir reikia pasidžiaugti, kad jau ir mūsų bendruomenei pareikštas įvertinimas ir pusiau oficialus pripažinimas, apie ką mes prieš keletą metų, nedrįsome net svajoti.

Melbourno bendruomenės lietuvius atstovavo apyl. pirm. Alb. Pocius ir latvių V. Rolavs su poniom.

VAINIKŲ PADĖJIMAS

Lapkričio 30 d. švenčiant 25 metų sukaktį nuo Korėjos ir 15 metų nuo Vietnamo karo pradžios, australų atsargos karių organizacijos pakvietė latvių ir lietuvių bendruomenes dalyvauti vainikų padėjime. Apyl. pirm. Alb. Pocius ir vainiko nešėjos p.p. Alisa Baltrukonienė ir Irena Kviecinskienė buvo pakviesti prie oficialiųjų svečių ir padėjo vainiką prie Nežinomojo Kareivio kapo. Visiems tenais dalyvavusiems lietuviams tikrai buvo malonu matyti ir mūsų trispalvę išdidžiai žygiuojant kartu su Australų karių vėliavom palydint laivyno orkestrui.

Alb. P.

SYDNEJAUS LIETUVIŲ KLUBAS

16-18 East Terrace, Bankstown. Tel.: 708-1414

Gruodžio 17 d. neužmirštamas filmas "The Raid on Rommel" su R. Burton.

Gruodžio 21 d.
MIMI RUBIN
daugeliui prašant pakartotinai pakviesta prancūzė dainininkė

Gruodžio 28 d.
KIRRI ADAMS
Radio, T.V. ir nakt. klubų dainininkė

Sydnejaus Liet. Klube perkant gėrimus didesniais kiekiais duodama 10% nuolaidos už spiritinius gėrimus ir 5% nuolaidos alui.

"IN SET" KVARTETO ŠOKIŲ MUZIKA:
Šeštadieniais nuo 8 iki 12 val. sekm. nuo 6.30 iki 10.30 val.

- **Antradieniais stalo tenisas**
- **Trečiadieniais šachmatai**
- **Ketvirtadieniais dvigubi jackpotai**

KLUBAS ATVIRAS:
pirm. - treč. nuo 4 iki 10.00 val.; ketv. 4-11, penkt. 4-12, šešt. nuo 2 iki 1 val. ryto, sekm. 12.30 iki 11 v.v.

Valgykla veikia: pirmad. — penktad. nuo 6 iki 9 v.v., šeštad. nuo 5 iki 11 v.v. sekmad. nuo 12.30 dienos iki 9 val. vak.

Šokių vakaro metu ir valgykloje kiekvienu metu vyrai dėvi kaklaryšius.

ALB Melbourne Apylinkės Valdyba ir ALK Federacijos Valdyba bendrai rengia

NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ

Camberwell Civic Centre, Camberwell Road.

Gros puiki kontinentalinė kapela. Skani vakarienė. Gėrimai - savo.

Bilieto kaina 10 dol. asmeniui.

Bilietus platina: p.p. F. Sodaitis, tel. 5699578, V. Žemaitis, tel. 5448684

Laukiame visų

Rengėjai.

Pas skautus

AUŠROS TUNTO METINĖ STOVYKLA

"Aušros" tunto metinė stovykla įvyks 1976 m. sausio mėn. 7-17 dienomis Ingleburne. Stovyklai vadovaus s.v.psl. Antanas Mikutavičius. Stovyklauti galės ir neskautai, pasižadėję laikytis stovyklos nustatytos tvarkos.

Stovyklos mokestis: už pirmą stovyklautoją $ 25, už antrą - $ 22, už trečią - $ 20, ketvirtas stovyklaus veltui.

Užsiregistruoti pas A. Mikutavičių 4-28 Rookwood Rd., Yagoona, tel. 708 1941 ar A. Jablonskienę, 1a Stacey St., Bankstown, tel. 709 4031.

"Aušros" Tunto Tuntininkas

***

Gruodžio 7 d. Aušros tunto skautai turėjo savo žemėje Ingleburne savo tradicines Kūčias. Kūčiautojų susirinko geroka šimtinė, kuriuos skautės pavaišino tradiciniais Kūčių valgiais. Esant gražiam orui visi gražiai pasidžiaugė ir pabendravo.

***

Pagerbdami a.a. Povilą A l e k n ą p.p. J. ir V. Šliteriai paskyrė 100 dol. auką Sydnejaus skautų "Aušros" tuntui.

KIEK AŠ SUŽINOJAU!

Sydnejaus Liet. Klube numatoma naujų ir labai gerų filmų. Artimiausias iš jų bus "Raid on Rommel", rodomas Liet. Klube gruodžio 17 d. 8 val. Tai plačiaekranis filmas iš pereito karo Šiaurės Afrikoj prieš vokiečių legendarinį vadą Rommelį. Vaidina Richard Burton.

Gruodžio 30 d., antradienį, 8 val. Klube matysime romantišką komediją "A Town of Glass".

Ateinančių metų pradžioje Klube matysime tokius neužmirštamus filmus, kaip "Song of Norway" (sausio 14 d.), "The Sound of Music" (vasario 2 d.) ir eilė kitų. Įsidėmėkite datas ir nepraleiskit retų progų.

***

Gruodžio 6 d. susižadėjo Dalia Adomėnaitė ir Alvidas Dulinskas. Į sužadėtuves buvo atvykę ir Dalios tėvai p.p. Adomėnai iš Geelongo. Drauge ir Linas Adomėnas tuo pačiu metu atšventė ir savo 21-jį gimtadienį. Sužadėtinius ir Liną nuoširdžiai sveikiname!

***

Patyrėme, kad greit numatomos šaunios vestuvės: ateinančių metų sausio 9 d. išteka Violeta Bitinaitė.

Lapkričio 30 d. Adelaidės J.J. Bačiūno vardo biblioteka Liet. Namuose buvo surengus spaudos popietę, kur buvo surengta patraukli spaudos ir knygų parodėlė, suorganizuota loterija su knygų laimikiais ir kt. Popietė tikrai buvo sėkminga ir prasminga.

***

ALB Krašto Valdybos narys jaunimo reikalams p. V. Juška išvyko atostogų į Angliją (ir į Ameriką). Nors buvo žadėjęs vykti į Jaunimo kongresą, bet dėl susidarusių aplinkybių Kongresan vykti negalėjo.

***

Buvusi australietė Kristina Čėsnaitė-Brazaitienė lapkričio 12 d. Heidelbergo universitete (Vokietijoje) išlaikė egzaminus filosofijos daktaro laipsniui įgyti.

Daugelis Mūsų Pastogės skaitytojų Kristiną atsimena kaip dažną ir gabią Mūsų Pastogės bendradarbę. Išvykus į užsienius ji studijas gilino Heidelbergo universitete ir jas baigė daktaro laipsniu.

Šiuo metu Kristina su savo vyru inžinierium Vytautu Brazaičiu, su kuriuo ji sukūrė šeimą dar tebestudijuodama Heidelberge, atostogauja pas tėvus ir brolį Adelaidėje.

Sveikiname Kristiną ir linkime šviesios ateities.

***

Patirta, kad hobartiškiai lietuvai susilaukė dvasios vado - atvyko kun. Vytautas Valodką. Tuo tarpu reikalai ne tokie džiugūs, nes lietuvių nėra daug, o ir iš tų pačių daugumas su mišriom šeimom, gi kun. V. Valodka angliškai dar nedaug pajėgia...

PRANEŠIMAS

Gruodžio 21., sekmadienį, 2 val. Melbouno Liet. Namuose Lietuvių Katalikių Moterų Draugija ruošia vaikams Kalėdų eglutę. Atvyks Kalėdų Senelis, bus duodami užkandžiai, lemonadas. Kviečiame visus vaikučius dalyvauti. Tėveliai prieš tai pasimato su Kalėdų seneliu.

Valdyba.

PATIKSLINIMAS

Mūsų Pastogės Nr. 46 Newcastlio choro padėkoje liko nepaminėtas daug chorui nusipelnęs aktyvus bendruomenės narys p. B. Liūga. Nuoširdžiai dėl to atsiprašome.

Dėmesio! **Dėmesio!**

Teatras "ATŽALA" stato Vytauto Alanto trijų veiksmų komediją

ŠIAPUS UŽDANGOS

1976 m. sausio 11 d., 3.30 val. Sydnejaus Lietuvių Klube

MŪSŲ PASTOGĖ

LITHUANIAN AUSTRALIAN WEEKLY "OUR HAVEN"
Australijos Lietuvių bendruomenės laikraštis
Leidžia ALB Krašto Valdyba
Redaktorius V.Kazokas
Redakcijos Patariamoji Komisija: J.Maksvytis, A.Reisgys.
Redakcijos adresas: 13 Percy S., Bankstown,N.S.W. 2200;
Tel. 7098395
Leidėjo ir Administracijos adressas: Box 4558, G.P.O. Sydney 2001
Administracijos Tel. 6499062

Prenumerata: metams	$15.00
6 mėn.	$ 8.00
Užsieny metams	$18.00
Oro paštu užsieny	$37.00
Atskiras numeris	$00.35

Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiūra. Už skelbimų turinį neatsakoma.

PRINTED BY ROTOR PRESS PTY.LTD